

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اجرای احکام مدنی

راهکارها و شیوه‌های اجرای احکام مدنی و خانواده

(علمی - کاربردی)

حسین شفیعی

دانش پژوه دوره دکترای حقوق

مدرس دانشگاه و سرپرست مجتمع اجرای احکام مدنی و خانواده

نشر حقوق پویا

عنوان قراردادی:	ایران، قوانین و احکام
عنوان و نام پدیدآور:	Iran. Laws, etc
مشخصات نشر:	اجرای احکام مدنی، راهکارها و شیوه‌های اجرای احکام مدنی و خانواده:
مشخصات ظاهری:	علمی - کاربردی / حسین شفیعی
شابک:	قم، حقوق پویا، ۱۳۹۸
وضعیت فهرست‌نویسی:	۲۷۲ صفحه
یادداشت:	978-622-6775-12-0
موضوع:	فیبا
موضوع:	کتابنامه
موضوع:	اجرای حکم - ایران
موضوع:	Executions (Law) --Iran
موضوع:	قانون مدنی - ایران
شناسه افزوده:	Civil Law -- Iran
رده‌بده کنگره:	شفیعی، حسین، ۱۳۵۷، گردآورنده
رده‌بندی دیوپی:	KMH ۲۷۹۵
شماره کتابشناسی ملی:	۲۲۷/۵۵۰۷۷
	۶۰۳۰۴۳۱

هر گونه تکثیر (اعم از چاپ، کپی و pdf و...) از این اثر بدون اخذ مجوز از ناشر خلاف قانون بوده و بیکرد قانونی ندارد.
لطفاً در صورت مشاهده موارد را به شماره تلفن‌های ذیل اطلاع دهید.

اجرای احکام مدنی

راهکارها و شیوه‌های اجرای احکام مدنی و خانواده

(علمی - کاربردی)

حسین شفیعی

■ ناشر: حقوق پویا ■ چاپ: پنجم ۱۴۰۰ ■ تعداد: ۵۰۰ نسخه

■ قیمت: ۸۵۰۰۰ تومان ■ شابک: 978-622-6775-12-0

■ کانال تلگرام: @hoghoghepoyapub ■ کانال تلگرام: @nashrehoghoghepoya

■ فروشگاه اینترنتی: www.hpbook.ir ■ اینستاگرام: pooyalaw

جهت ثبت سفارش و ارسال:

شماره تماس: ۰۲۵۳۷۷۴۹۲۷۴ همراه: ۰۹۱۲۶۵۲۵۰۷۰
قم / خیابان ارم / جنب بانک ملی / پاساژ ناشران / پلاک ۲۲

فهرست مطالب

۱۳	 دیباچه
۱۶	 مقدمه

فصل اول / ۱۹

کلیات و قواعد عمومی عملیات اجرایی

۲۰	 گفتار اول: اصول و مقدمات عملیات اجرایی
۲۰	 مبحث اول: اصول حاکم بر عملیات اجرایی
۲۳	 مبحث دوم: علل اطلاله عملیات اجرایی
۳۳	 گفتار دوم: سازمان و تشکیلات اجرای احکام مدنی
۳۳	 الف) قانون اجرای احکام مدنی
۳۴	 ب) قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی
۴۱	 گفتار سوم: اجراییه و ضوابط آن
۴۱	 الف) در مورد احکام صادره از شوراهای حل اختلاف
۴۲	 ب) در مورد احکام صادره از هیات‌های تشخیص و حل اختلاف اداره کار
۴۲	 ج) در مورد احکام صادره از ناحیه داور
۴۳	 الف - احکام عادی
۴۴	 ب - احکام معلق یا مشروط
۴۵	 ج - احکام متقابل
۴۵	 د - گزارش اصلاحی
۵۱	 ۱- انتقال طلب و محکوم به به ثالث
۵۲	 ۲- معرفی نماینده در روند عملیات اجرایی
۵۳	 ۳- شناسایی مخاطب اخطار به‌های عملیات اجرایی
۵۵	 ۴- پرداختی‌های خارج از پرونده اجرایی
۵۶	 ۵- توافقات حین عملیات اجرایی

۱- در مقدمه کتاب «حقوق حاکم بر اجرای آرای مدنی»، بعد از اشاره به تحولاتی که در قلمرو حقوق دادرسی و دعاوی رخ داده و می‌دهد، اشاره داشتیم که: «از اهم این رشته‌ها، می‌توان به «حقوق حاکم بر اجرای آرای مدنی» اشاره داشت. سهم مقنن به عنوان منبع اصلی نظام حقوقی ایران و رویه قضایی به عنوان حاکم بلامنازع در صحنه اجرا، در مقایسه با اهمیت این رشته حقوقی، ناچیز است. دکتربین نیز وصف مناسب تری ندارند و تحقیقات اندک و البته قابل تقدیر نویسندگان نمی‌تواند خلأ محسوسی را که در این رشته وجود دارد، پُر کند. علت چیست؟ به باور ما، علت یا یکی از علل اصلی را میتوان در فقدان رویه قضایی منظم در این حوزه دانست که ریشه در ماهیت و موقعیت قواعد آن و مراجع تصمیم گیر دارد. سابق بر این نیز گفته‌ایم که رویه قضایی حتی در نظام‌های قانونی، اگر پیشتر از قانون نباشد، همگام با آن حرکت میکند و بنابراین توسعه آن، در قالب مجموعه‌های منظم؛ مقنن و دکتربین یا به حرکت درمی‌آورد. در مورد حقوق حاکم بر اجرای آرای مدنی، تصمیم‌ها، جز در مورد بخش ناچیز آن، نقش مهمی در آن دارد و اتصاف «مقام اداری»، ثبت و در قالب دادنامه در نمی‌آید و مخفی و پوشیده می‌ماند دشوار میکند، تصمیم‌ها معارض است و مکرراً تغییر می‌کنند، مراجع عالی مانند «رویه قضایی» تصمیم آن را به دیوان عالی کشور، در جریان اقدامات اجرایی نیستند و...؛ بنابراین چگونه می‌توان موقعیت اقدامات اجرایی را در نظام حقوقی به دست آورد و اعتبارسنجی کرد و چگونه میتوان از توسعه اندک این حقوق، گلايه داشت و دکتربین یا رویه قضایی را مقصر اعلام کرد؟ شایسته است... مجموعه‌ای از رویه قضایی، به فراخور ماهیت اجرای رأی، تهیه و نقطه آغازینی برای توسعه این رشته باشد».

۲- قانون اجرای احکام مدنی، با ۴ دهه و اندی سال سابقه، هنوز هم کاراست و انصافاً اگر چهارچوب آن، حفظ و مبنای یک قانونگذاری نو با الحاق و تصحیح قرار گیرد، بازهم قابل اعتماد به نظر می‌رسد. شاید عیب مهم این قانون در وضع فعلی، جامع

بی‌تردید در هر سیستم قضائی، اجرای سریع، دقیق و کامل احکام صادره از مراجع ذیصلاح، شاید مهم‌تر از اصل صدور حکم و فصل خصومت نباشد، ولی اهمیتی کمتر از همان مرحله نداشته و نیازمند توجه و دقت نظر کافی است. اساتیدی که زمانی در بطن امور اجرای احکام بوده‌اند به حق، مرحله اجرای احکام را مهم‌تر و حتی به مراتب سخت‌تر از مرحله دادرسی دانسته‌اند.^۱ «اجرای رای به مراتب از دادرسی که منتهی به صدور آن می‌شود دشوارتر و پیچیده‌تر است. در امور حقوقی صدور رای تنها ممکن است با اطلاع رسیدگی همراه شود اما فرآیند رسیدن به رای، دشواری کمتری در مقایسه با اجرای رای دارد... در زمان اجرای رای، اولاً، نتایج عملی تصمیم و آثار نامطلوبی که ممکن است به بار آورند، انتخاب راهکار قانونی را دشوار می‌کند و در بسیاری از موارد، دادرسی یا دادورز از تأمل در موضوع باز می‌ماند، ثانیاً، اجرای رای در موارد بسیاری فرصت تفکر و انتخاب نظر مطلوب را به متولیان اجرا نمی‌دهد، ثالثاً، اجرای رای با اصل سرعت همراه است و متولی اجرا در مواردی باید تصمیمی آنی اتخاذ کند، تصمیمی که بر خلاف زمان دادرسی به دلیل حدوث اتفاقات متعدد قابل پیش بینی نیست و در چنین قضائی امکان صدور تصمیم‌های متعارض یا عدول از تصمیم سابق امری طبیعی به نظر می‌رسد».^۲

حجم زیاد نظریات مشورتی صادره از اداره حقوقی قوه قضائیه، سولات و ابهامات مکرر ردو بدل شده بین واحدهای اجرای احکام و مراجع صادر کننده اجرائیه (محاکم حقوقی یا شوراهای حل اختلاف)، پیگیری‌های بیشمار مراجع نظارتی پیرو ادعاها و شکایت‌های انتظامی محکوم له و محکوم علیه به ادعای انحراف از اجرای صحیح احکام و تخلف از مقررات، همگی شاهدی بر صحت این ادعا است. عدم توجه جدی مسئولین قضائی در طی سالیان گذشته به تخصیص نیروهای اداری و قضائی کارآمد و انگیزه، سبب شده

۱. مهاجری، علی، شرح جامع قانون اجرای احکام مدنی جلد ۱، انتشارات فکر سازان، چاپ چهارم، تهران ۱۳۸۸، صفحه ۹.

۲. خدابخشی، عبدالله، حقوق حاکم بر اجرای آرای مدنی، انتشارات سهامی نشر، چاپ اول، ۱۳۹۳، صفحه ۱۴۲.